

EDART

PRODUCTION

Biznesa projekta “*Filmu radīšana, kas aktualizē sabiedrībā sociālās problēmas*” ietvaros uzņēmums ir veicis kvalitatīvo pētījumu, izmantojot novērošanas un interviju metodes. Novērojumi un intervijas tika veiktas starp projekta mērķa grupas personām. Kopumā tika aptaujātas 10 personas un novērotas vairāk kā 20 situācijas un veikts viens sociālais eksperiments pārtikas veikalā Maxima.

Priekšlikumi

kā mazināt risku, kas saistīti ar alkohola un nikotīna atkarībām.

1. Priekšlikums. Alkohola pieejamības ierobežošana ar cenas paaugstināšanas metodēm.

Pamatojums. Atkarība no alkohola izposta ne tikai konkrētās personas dzīvi, bet arī rada zaudējumus valstij kopumā. Valsts medicīnas iestādes tiek noslogotas, policijas darba apjoms palielinās, bērnu namos bērnu pieaugums veidojas dēļ vecākiem alkoholiķiem, cietumos palielinās cilvēku skaits, jo daļa noziegumu tiek pastrādāti tieši alkohola reibumā. Un visi augstāk minētās iestādes tiek finansētas no valsts kases. Būtiski paaugstinot cenas alkoholam – gūtos ieņēmumus būs iespējams novirzīt policijas darba, medicīnas nozares un sociālās nozares finansēšanai, kuru darba apjoms ir tieši atkarīgs no alkohola patēriņa sabiedrībā.

Rezultāts. Alkohola patēriņa samazinājums dēļ nepieejamas cenas. Alkohola kontrabandas kvalitatīva kontrole, pateicoties lielākam finansējumam policijai. Slimnīcu noslogojuma samazinājums. Sociālo dienestu darba apjoma samazinājums.

2. Priekšlikums. Aizliegums alkoholu tirgot pārtikas un citos veikalos, tai skaitā sporta pasākumos, degvielas uzpildes stacijās un citos veikalos. Alkohola iegāde paliek iespējama tikai specializētajos alkohola veikalos.

Pamatojums. Personas, kuras ir procesā, lai tiktu vaļā no alkohola atkarības, katru dienu pārtikas veikalā saskarās ar kārdinājumu. Ja alkohols nebūtu pieejams pārtikas veikalos, personām, kuras ir procesā, lai atbrīvotos no atkarībā, būtu vieglāk izturēt un sasniegt rezultātu. Tādējādi vairāk personas atbrīvotos no alkohola lietošanas.

Otrs, psiholoģiskā ietekme uz bērniem un pusaudžiem. Pārtikas veikalā gan bērniem, gan pusaudžiem ir regulāri jāiet garām alkohola nodaļai vai stendiem, kur tas tiek reklamēts (atlaides, akcijas u.tml.), tādējādi jau agrā vecumā nostiprinot jauniešos dzērienu zīmolus, demonstrējot to pieejamību.

Rezultāts. Alkohola zīmolu atpazīstamības mazināšana.

3. Priekšlikums. Pilnībā aizliegt reklamēt alkoholu. Alkohola reklāmas ir iespējamas tikai specializēto veikalu telpās.

EDART

PRODUCTION

Pamatojums. Reklāma ir viens no veidiem kā alkohola lietošanā piesaista jaunus lietotājus, tai skaitā jauniešus. Šobrīd alkohola reklamēšana noteiktos kanālos un medijos ir aizliegta, bet ir vietas, kur to var darīt ar brīdinājumu, ka bīstami veselībai. Reklāma visbiežāk alkoholu romantizē un rada asociācijas ar pozitīvām emocijām – tādējādi apgrūtinot alkoholiķiem atteikties no patēriņa un piesaista ar vien jaunus alkohola pircējus un lietot Rezultāts. Pilnībā ierobežojot alkohola reklāmu un popularizēšanu, varētu būtiski samazināt jaunu lietotāju piesaisti un esošo lietotāju samazinājumu.

4. Priekšlikums. Skolās sociālo zinību priekšmetā atvēlēt veselu nodaļu tēmai par atkarībām.

Pamatojums. Bērnu un jauniešu sistemātiska un padziļināta izglītošana par alkohola un arī narkotisko vielu ietekmi uz veselību un dzīves kvalitāti veicinātu lielāku jauniešu īpatsvaru, kas kritiskāk izvērtētu narkotiku un alkohola iekļaušanu savu brīvdienų vai ikdienas rutīnā. Tā pat būtu jāatvēl līdzekļi alkohola un narkotisko vielu “antireklāmai” blogeru vidū. Mūsdienās blogeriem ir liela ietekme uz jauniešu domas veidošanu.

Rezultāts. Jauniešu izglītošana gan skolas programmas ietvaros, gan izmantojot blogeru ietekmi būtiski samazinātu alkohola patēriņu jauniešu vidū – radot trendu, ka alkohols un narkotikas “nav stilīgi”.

Visu augstāk minēto iniciatīvu finansēšana būtu iespējama no palielinātā alkohola un cigarešu akcīzes nodokļa ienākumiem. Ierobežojot pieejamību, veidojot sabiedrības viedokli un finansiāli atbalstot kontrolējošās iestādes, rezultātā varētu iegūt efektīvāku un kvalitatīvāku rezultātu.